

TOMMY TIGHE

KATOLICI

— SU —

HIPSTERI

Naslov izvornika:

Tommy Tighe, *The Catholic Hipster Handbook*

© 2017 by Ave Maria Press, Notre Dame, Indiana

www.avemariapress.com

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2022 by SALESIANA d. o. o.

Omiška 8, Zagreb

salesiana@salesiana.hr

www.salesiana.hr

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Urednik: Marin Periš

Prijevod: Salesiana d. o. o.

Lektura: Vlatka Bišćan i Viktorija Lijović

Naslovnica: Zlata Bilić

Prijelom: Salesiana d. o. o.

Tisak: Denona d. o. o., Zagreb

ISBN 978-953-205-229-9

TOMMY TIGHE

KATOLICI

— SU —

HIPSTERI

... JER IDU PROTIV STRUJE

sal.
esi
ana

Zagreb, 2022.

UREDNIČKA NAPOMENA UZ HRVATSKO IZDANJE

Nudeći knjigu *Katolici su hipsteri* hrvatskom čitateljstvu svjesni smo svih izazova prevođenja jedne društvene stvarnosti, u ovom slučaju američke, u kontekst druge kulture. To podrazumijeva i prijenos onih kulturnih i vjerskih izričaja koji će u novoj okolini nužno uroditi, ne uvijek nepoželjnom, začudnošću. Tako će se čitatelj susretati s tipično američkim praznicima poput Dana neovisnosti, NBA igračima poput Joakima Noaha, američkim glazbenim bendovima, katoličkim žargonom i robnim markama. Tu smo okolnost jednim dijelom pokušali ublažiti ponešto opsežnim bilješkama u dnu stranice, koje ipak, nadamo se, diskretno prate i potpomažu čitanje bogatog i raznolikog sadržaja knjige. S druge strane, knjigu smo pokušali dodatno ‘udomačiti’ ponudivši četvorici naših autora da se poigraju zadanim okvirom i isključivo

za ovo hrvatsko izdanje nadopišu domaću hipstersku inačicu. Konačno, pouzdajemo se u jednu kul okolnost vezanu uz katoličanstvo, a to je njegova univerzalnost, pa samim time i univerzalna razumljivost, koja se ogleda u mnoštvu općih svetaca, molitava, obreda i sakramenata, kao i jednim zajedničkim stremljenjem.

PREDGOVOR

Jeannie Gaffigan

Kad me je prijatelj s Twittera Tommy Tighe zamolio da napišem predgovor njegovoj knjizi, postavila sam pitanje koje bi svaki pravi američki tviteraš pitao: »Mora li biti duži od 140 znakova?«

Kao što je slučaj s mnogim mojim *cyber* prijateljima na Twitteru, nemam pojma kako smo se Tommy i ja počeli pratiti. Sigurno ne zbog automatskog prijedloga na Twitteru 'Koga pratiti?' jer to smatram napadom na svoju osobnost. »O, stvarno, Twitteru? Misliš da me poznaješ? Pa baš zbog toga *ne ću* pratiti tu osobu. Eto ti *sad*.«

Vjerojatno je moju pozornost privukao kakvom genijalnom kratkom pošalicom ili nečim drugim jednako genijalnim. Nekako sam osjetila da smo Tommy i ja bliski. Otvoreno se izjašnjavao kao katolik, bio je duhovit i sarkastičan, i služio se gifovima

s Homerom Simpsonom da bi dočarao neobične trenutke s mise: neki očito neugodno katolički tip koji zna da je neugodan katolik i pritom mu nije neugodno. Ali njegovu me sadržaju na Twitteru najviše privuklo to što Tommy nije pametovao, osuđivao niti sijao podjele. Njegovi su tvitovi razloge za smijeh pronalazili u njegovoj osobnoj 'kato-ličnosti' otkrivajući humor i ironiju u katkad i žalosnim nedostacima našeg društva. Odmah mi je bilo očito: ovaj bi tip trebao napisati knjigu.

Ova zbirka tekstova kreće se stazama alternativne kulture i vodi u otajstvenost, radost i opću čudnolikost nekih novih te nekih prečesto zaboravljenih i neuobičajenih katoličkih vjerskih čina. Tommy je isplanirao to putovanje tematski i povjerio teme različitim katoličkim autorima koje smatra pravim hipsterima jer se nalaze izvan kulturnog *mainstreama*.

Ti su ljudi prave face. Dok sam čitala knjigu *Katolici su hipsteri*, osjećala sam se poput amaterske plesačice koja gleda profesionalnu izvedbu *Labuđeg jezera*. Često mi se čini da što više učim o svojoj katoličkoj vjeri to mi postaje jasnije koliko sam loša katolkinja. A možda to samo krivnja progovara iz mene. Divno je otkriti da postoje ljudi koji nadilaze kulturu tako što je obogaćuju svojom ljubavlju i zauzetom vjernošću.

Pripremite se jer uskoro ćete upoznati teške katoličke hipstere. Treba vam pomoć da biste odgo-

netnuli katolički žargon? To je pokriveno. Želite se pridružiti istraživačima katakomba da biste pronašli to savršeno neuobičajeno ime za svoje dijete? Riješeno. Trebate aplikaciju za pametni telefon koja vas tijekom cijelog dana upozorava da je vrijeme za molitvu (ili, u mojem slučaju, aplikaciju koja vas upozorava da je vrijeme za grižnju savjesti zbog nečeg što ne radite)? Da, dragi moji. Sve ćete to naći u knjizi *Katolici su hipsteri*.

Ova knjiga, koja jako različitim stilovima pisanja govori o puštanju brade, poeziji ili svećenicima proizvođačima vlastitog piva, izaziva nas da krenemo korak dalje od rutina i obreda koji nas čine tek 'kulturološkim katolicima' što bilježe koliko su vremena proveli na misi i stavljaju plusić pored sakramenata na svojem popisu tjednih obveza. U knjizi *Katolici su hipsteri* vratit ćete se osnovama: dubokom, izvornom *craft* katoličanstvu.

Ako ste sad pomislili: »Uh! Ja sam baš, ono, *prosječni* katolik. Osjećam se nelagodno gledajući sve te bradate tipove s naočalama koji se čudno ponašaju!« Pa, nemojte se bojati, jer svaki tekst završava 'hipsterskom vježbom' koja vam pruža priliku da, na temelju autorskih prijedloga, otkrijete hipstera u sebi.

Svojom oštroumnosti, šarmom i talentom, Tommy je domaćin ovog salona alternativnih katoličkih pisaca, pripovjedača i pjesnika koji, probijajući se mahnitošću suvremenog društva, svoju

vjeru izražavaju idući neutabanim stazama, čvrsto se držeći zdravog korijena svoje duhovnosti i ne posustajući.

— ❧ — **HIPSTERSKA VJEŽBA** — ❧ —

Pročitaj knjigu!

UVOD

Ti si tip koji se, nakon prvog sudjelovanja, zaljubio u izvanredni oblik mise. Ili cura koja tijekom poslovnog sastanka kriomice pogledava u aplikaciju s molitvom časoslova. Možda si novopečeni roditelj koji pazi da mu djeca pripreme kukuruz, maslac i tortu za sv. Brigitu Irsku¹ i njezinu kravu uoči toga gotovo nepoznata blagdana.

Dragi moji, vi ste katolički hipsteri, a ovo je knjiga koju ste čekali.

Godinama ste u mjesnoj katoličkoj knjižari tražili knjigu koja se obraća baš vama. Dok su police

---

¹ Riječ je o sv. Brigiti Irskoj koja je živjela na prijelazu iz 5. u 6. stoljeće. Brigita je osnivačica jednog od prvih samostana monaškoga života na europskome tlu i proglašena je, uz sv. Patrika i sv. Kolumbana, zaštitnicom Republike Irske. Prema legendi, Brigita je sa svojom kravom putovala cijelom Irskom blagoslivljajući imanja i stanovnike. Tako se uobičajilo da se uoči blagdana svete Brigite pripremi malo kruha i maslaca, negdje i torta, a za njezinu kravu malo kukuruza da bi im se tako iskazala dobrodošlica. Sveta Brigita Irska slavi se 1. veljače [op. ur. kao i sve sljedeće].

ispunjene naslovima za mame, maturante i tinejdžere, ona posebna knjiga koju ste uvijek iščekivali, koja bi lijepo pristajala vašim naočalama s debelim okvirom i visokim starkama jednostavno se tamo nije mogla naći.

Ono što ćete ovdje pročitati jest putovanje u srce hipsterskog katoličanstva. Da, to postoji. I imate prijatelje istomišljenike. Katolička je crkva dvjietisućegodišnja kontrakturna² zajednica vjernika koji su uvijek prkosili prevladavajućoj kulturi i koji stvarno znaju ponešto o dobru ukusu. Ali to ste već znali.

Prepuna priča o kul svetcima, dubokim, a ipak zaboravljenim drevnim molitvama i mnogobrojnim znakovima koji nesumnjivo ukazuju na katoličkog hipstera, ova je knjiga hipsterima poput temeljnog vjerskog tečaja, kateheze za sakrament potvrde i kršćansku inicijaciju odraslih, sve u jednom paketu, a pomoći će vam da otkrijete sve divote katoličke

---

² Iako se može steći dojam da riječ *kontrakturni*, kojom se autor služi da bi opisao Katoličku crkvu, želi poručiti da je Crkva oduvijek bila suprotstavljena bilo kojoj kulturi (lat. *contra* znači protiv), ovdje ipak nije riječ o tome. Služeći se analogijom s hipsterskim pokretom, autor želi reći da se Katolička crkva uvijek opirala prevladavajućim trendovima, tj. određenim suvremenim zamislima ili nastojanjima koja znaju biti protivna tradicionalnim vrijednostima iz puke 'opijenosti' prema nečemu što je novo i moderno. U tome smislu reći da je Crkva oduvijek bila *kontrakturna* znači da je oduvijek ustajala protiv prevladavajuće kulture određenoga vremena, a koja bi bila u suprotnosti s vječnim istinama evanđelja.

vjere, ili da im se vratite. Sveti Eligije, sveti Izidor Ratar, sluga Božji Solanus Casey i mnogi drugi čekaju da na ovim stranicama otkrijete njihove poticajne životne priče i herojske krjeposti. Drevne i nevjerojatne molitve, poput proširenog Oče naša, jutarnjeg predanja i zaziva Presvetom Srcu Isusovu, približit će vas Gospodinu i njegovoj blaženoj Majci. Priče o katolicima koji nose naočale debelih okvira, puštaju bradu i posjećuju tržnicu ne će vas potaknuti samo da iznova otkrijete bogatstvo svoje vjere nego će i užgati vaša srca za Gospodina.

Pa što čekate?

VRATIMO SE PRAVOM STAVU

Postoji nešto svojstveno samo katolicima. Teško je to pojmiti, ali riječ je o stavu koji ne odlikuje ni jednu drugu meni poznatu grupu. Puno je tu paradoksa: radost u tuzi, nada usred mraka, ljubav prema drugima u svijetu kojim naizgled prevladava sebičnost. Temelj je tog stava pripadnost nečem velikom, nečem bitnom, nečem što traje vječno.

Većina je onog s čime se u današnjem svijetu poistovjećujemo privremena. Naše obrazovanje, zanimanje, klubovi, grupe, proizvodi 'bez kojih ne možemo', čak i veze: svemu tome nešto nedostaje, a očiglednu prazninu koja se u nama zbog tog javlja očajnički pokušavamo ispuniti. Prolazimo životom težeći za nečim dubljim, za smislenijim iskustvom ili vezom.

Katolička je vjera ono što zapravo svi tražimo. Prije dvije tisuće godina sâm Isus Krist ustanovio

je Crkvu, i dvije tisuće godina nakon toga on od vas traži da joj se priključite. Ako to nije kul, onda ne znam što jest.

O AUTORIMA

Leticia Ochoa Adams redovito sudjeluje u radioemisiji koju vodi Jennifer Fulwiler na katoličkom programu *SiriusXM*, suradnica je u *Aleteiji* i spisateljica rubrike »Through broken roses« (Kroz slomljene ruže) na *Patheosu*.

Goran Andrijačić novinar je, Hrvat poljske adrese i otac troje djece. Nekad glavni urednik omiljenog *Bitno.net*-a, izvršni urednik tjednika *Fokus* i novinar *Jutarnjeg lista*. U Poljskoj o religiji, politici i popularnoj kulturi piše u *Wpolityce.pl* i tjedniku *Sieci*.

Sergio Bermudez katolički je pisac koji živi blizu Philadelphije u Pennsylvaniji. Voli ljude, mjesta i stvari.

Matt Dunn živi i radi u predgrađu Philadelphije. Kao profesionalni glazbenik, honorarac, nastupa u mjesnom koncertnom bendu i kao član družine koja se bavi improvizacijskom komedijom. Dio njegove vjerske poezije objavljen je na blogu *The great*

adventure (Velika pustolovina) (biblestudyfor Catholics.com/blog).

Sestra Brittany Harrison salezijanka je sv. Ivana Bosca i upraviteljica srednjoškolskog kampusa. Jako voli glazbu, umjetnost, knjige, filmove, tehnologiju, (pokojnu) Mrzovoljnu mačku i Isusa.

Lisa M. Hendey osnivačica je i savjetnica na mrežnoj stranici *catholicMom.com* te autorica knjige *The grace of yes* (Milost pristanka) i niza romana za djecu *Chime travelers* (Zvonka putovanja). Posjetite ju na www.LisaHendey.com.

Mihovil Katić marketinški je entuzijast, jedan od najboljih u svojoj branši, koji vodi vlastito poduzeće *Branche*. Među idejnim je začetnicima inicijative *Geekatolik*, konferencije koja pomaže u stjecanju digitalnih kompetencija i naglašava važnost tehnologije u suvremenoj evangelizaciji.

Steven Lewis rođeni je Kalifornijac bolivijske krvi i navodno kršćanskog srca. Ovaj bivši FOCUS-ovac trenutno je zadužen za temu mladih i videoblogove na *Patheosu*, na poveznici Patheos.com/blogs/SteveTheMissionary. Najdraži mu je biblijski citat iz Poslanice Galaćanima 3, 1, a možete ga pronaći i na Twitteru pod nazivom [@SteveMissionary](https://twitter.com/SteveMissionary).

Anna Mitchell urednica je vijesti i producentica za *Son rise morning show* (Osunčano jutro), koji možete slušati radnim danom na radiopostaji

EWTN Global Catholic Radio Networka. Emisiju možete poslušati i na mreži, na www.SonRise-MorningShow.com.

Ante Novak, Hvaranin stalne zagrebačke adrese, teolog je, urednik i novinar *Hrvatskog katoličkog radija*. Uređuje emisije »Vijesti iz života Crkve«, »Zašto vjerujem« i »Budimo mladi«. Novinarstvo mu tako prirodno 'leži' da ga savršeno kombinira s obiteljskim životom.

Mary Rezac doseljenica je u Colorado iz Nebraske i kolumnistica za *Catholic News Agency / EWTN News*. Što je najhipsteriskije što je, kao katalkinja, učinila? Kao jedna od kateheta ljetnog katehetskog programa Totus Tuus, u stankama od poučavanja, svirala je Isusu svoj ukulele, i ne srami se to priznati.

Don Kyle Schnippel za svećenika nadbiskupije Cincinnati zaređen je 2004. godine. Vršio je službu profesora u srednjoj školi i povjerenika za duhovna zvanja prije nego što je postao župnik dviju župa na sjeverozapadu Cincinnatija.

Arleen Spenceley autorica je knjige *Chastity is for lovers: single, happy, and (still) a virgin* (Zaljubi se u čednost: sama, sretna i (još uvijek) djevica). Vodi blog na ArleenSpenceley.com.

Katherine Morna Towne vodi blog *Sancta nomina: thoughts on catholic baby naming* (Sancta

nomina: razmišljanja o odabiru katoličkih imena za djecu) (sanctanomina.net), piše za *CatholicMom.com*, a autorica je i nekoliko članaka za *Nameberry*. Možete ju pronaći na Facebooku, Twitteru i Instagramu pod nazivom @SanctaNomina.

Sarah Vabulas autorica je knjige *The catholic drinkie's guide to homebrewed evangelism* (Katolički vodič kroz pića za *craft* evangelizaciju) izdane u lipnju 2015. godine. Piše blog na *CatholicDrinkie.com*.

Miodrag Vojvodić, vjeroučitelj i jedan od urednika portala *Bitno.net*, svojim neiscrpnim humorom na društvenim mrežama nasmijava hrvatsku katoličku *online* zajednicu.

Tiffany Walsh supruga je i majka dvoje predivne djece, rođena zapadnonjorčanka i školovana knjižničarka. U svojem pisanju voli se služiti humorom, a vodi blog o vjeri, knjigama i svemu što je s tim dvoje povezano na *LifeofaCatholicLibrarian.com*.

TOMMY TIGHE ovlaštenu je bračni i obiteljski terapeut koji na području mentalnog zdravlja radi od 2006. godine. Preddiplomski studij psihologije završio je na Sveučilištu Kalifornija u Santa Barbari 2003., a diplomski studij kliničke psihologije na sveučilištu Antioch 2005. godine.

Tighe je pisao za *Catholic digest*, *Aleteiju* i *CatholicMom.com*. Redovito vodi *The Catholic Hipster Podcast* (*Podcast* katoličkog hipstera) sa suvoditeljicom Sarah Vabulas. Gostovao je u na radijskim postajama Relevant Radio, EWTN te u emisiji *The Catholic Channel* na radiopostaji SiriusXM, koja prenosi i njegov podcast *The chimney*.

Živi sa suprugom Karen u Kaliforniji. Imaju petoricu sinova.

SADRŽAJ

Urednička napomena uz hrvatsko izdanje	5
Jeannie Gaffigan	
Predgovor	7
Uvod	11

— DIO PRVI —

VRATIMO SE PRAVOM STAVU

sestra Brittany Harrison	
Kraljevske ste krvi iako ne vidite svoju krunu	17
Steven Lewis	
Mi uvijek biramo teži put	23
Sergio Bermudez	
Katolički žargon	29
Sarah Vabulas	
Naočale ne služe samo za vid	35

sestra Brittany Harrison	
Posljednji modni krik	41
Mary Rezac	
S papom Franjom na tržnici	49
Tommy Tighe	
Prezanimljivi katolici na Twitteru	57
Sergio Bermudez	
Smijeh je od Boga	63
vlč. Kyle Schnippel	
A brade?	69
Mary Rezac	
A onda su se pojavile sandale	79
Melissa Keating	
Poziv imaš ako zavjete i nemaš	87
Sarah Vabulas	
Mjesna <i>craft</i> (katolička?) pivarska scena	95
Melissa Keating	
Otkrijte dobru glazbu koja nije <i>mainstream</i>	101

— DIO DRUGI —

VRATIMO SE PRAVIM STVARIMA

Matt Dunn	
Osporeno odredište	111
Tommy Tighe	
Svjež pogled na krunicu	113

Sarah Vabulas	
O škapularu, moj škapularu	119
Lisa M. Hendey	
Aplikacije koje morate imati	125
Sarah Vabulas	
Hipsterska teologija	133
Tommy Tighe	
Gospa Guadalupska	139
Tommy Tighe	
A postoji i taj lančić	143

— DIO TREĆI —

VRATIMO SE PRAVOM ŽIVOTU

Matt Dunn	
Spasenja slijed	151
Anna Mitchell	
Ljubav prema starom kalendaru	153
Tommy Tighe	
Katolički radio	161
Anna Mitchell	
Prikaži to Bogu!	167
Lisa M. Hendey	
Vratite se blogu	173
Katherine Morna Towne	
Kul katolička imena za djecu	179

Tiffany Walsh	
Moja ispovijed o ispovijedi	191
Anna Mitchell	
Izvanredni oblik mise	199
Tommy Tighe	
Potruga za Marijom u Bibliji	205
Anna Mitchell	
Zastanite na čas i izmolite časoslov	211
vlč. Kyle Schnippel	
Svagdanja misa, svagdanja misa, svagdanja misa, svagdanja misa, svagdanja misa... ..	217
Tiffany Walsh	
Skriveni biser euharistijskog klanjanja	229
vlč. Kyle Schnippel	
Družiti se ili ne družiti sa svećenicima?	237

— DIO ČETVRTI —

VRATIMO SE ONOM ŠTO JE ZAISTA PRIVLAČNO

Leticia Ochoa Adams	
Bog bogat milosrđem	249
Arleen Spenceley	
Ostati svoj usred mnoštva (uglavnom) protestanata	257
Tommy Tighe	
Kosti i drugi komadići: da, relikvije!	265

Lisa M. Hendey	
Podupirimo jedni druge	269
sestra Brittany Harrison	
Moliti se svojem tjeloхранitelju	275
Tommy Tighe	
Vaši stari nisu tako evangelizirali	281
sestra Brittany Harrison	
Tvoji neobični darovi	285
Zaključak	295
Zahvale	297

— DODATAK HRVATSKOM IZDANJU —

HRVATSKI KATOLIČKI HIPSTERI

Goran Andrijanić	
Gdje je originalnost u suvremenoj kršćanskoj glazbi?	301
Mihovil Katić	
O kabanicama i pergamenama ili kako biti privilegiran?	309
Ante Novak	
... A hrvatska online hi(p)sterija?	317
Miodrag Vojvodić	
Katolički žargon – nekoliko domaćih primjera	325
O autorima	333

Sva prava pridržana. Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001136089.

ISBN 978-953-205-229-9

Tiskano u Hrvatskoj, svibanj 2022.

1 2 3 4 5 • 26 25 24 23 22